

L'economia catalana i les Taules Input-Output

Martí Parellada
Gemma Garcia
Universitat de Barcelona i IEB

Barcelona, 13 de juliol de 2015

Les Taules Input-Output

- Rellevància del projecte
- Eina fonamental per al coneixement de l'economia catalana i de les relacions intersectorials
- Canvis metodològics i de classificacions sectorials dificulten la comparació de les TIO
- La TIO 2011 correspon a un moment del temps especialment convuls, en plena crisi econòmica

Creixement econòmic

- D'ençà 1967, data de referència de la primera TIO, l'economia catalana ha enregistrat un notable creixement.
- El PIB per càpita s'ha més que doblat en aquest anys, tot i el fort creixement demogràfic que s'ha produït, primer pels fluxos procedents d'altres CCAA i en els 2000 per la immigració de l'estranger.

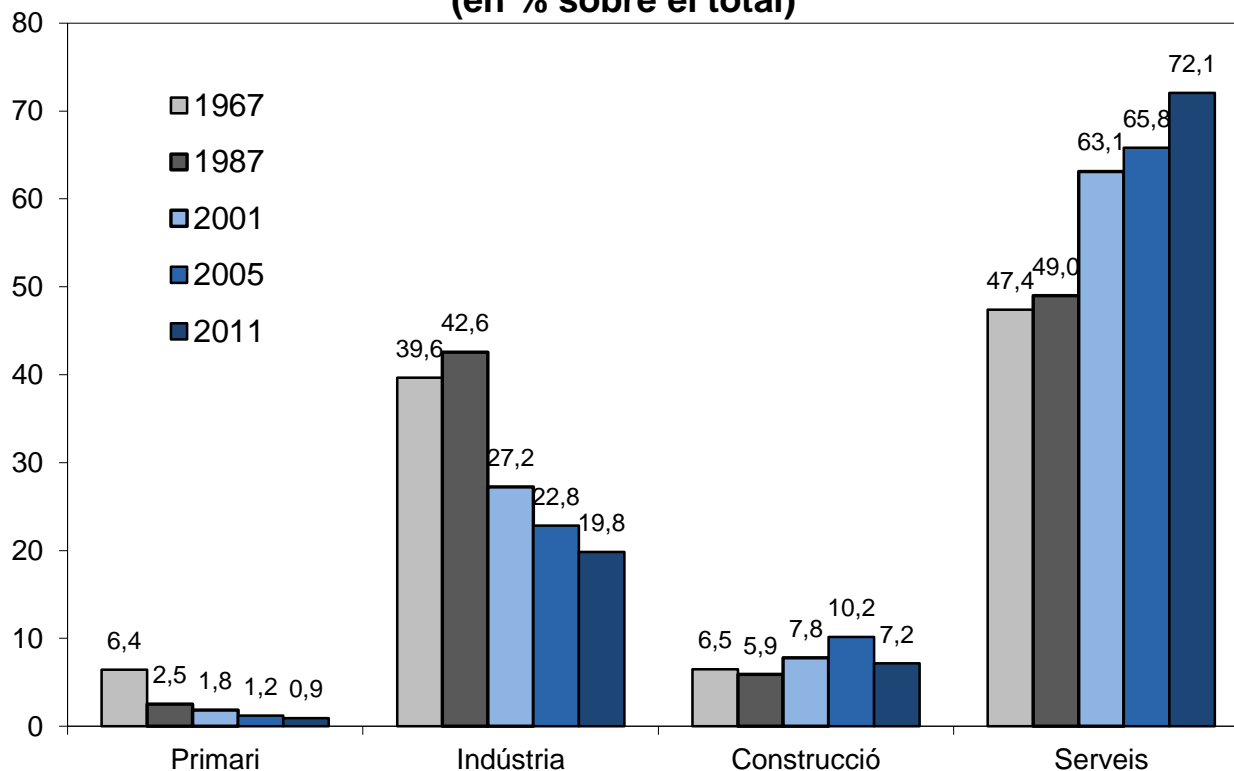
Descomposició del creixement del PIBpc (tva, en %)

	1967-2011
PIB per càpita	1,76
PIB	2,81
Població	1,03
Productivitat	1,52
Taxa d'ocupació	0,23

Canvis en la composició sectorial

- En aquest anys s'ha produït un notable augment del pes dels sector serveis en l'economia catalana i, en contrapartida, una pèrdua de pes relatiu de les manufactures

VAB de l'economia catalana. Distribució sectorial
(en % sobre el total)

Canvis en la composició sectorial

- Més enllà de les xifres, el propi disseny de les taules posa de manifest aquests canvis en l'estructura productiva.

La desagregació sectorial a la TIO-67 contemplava un 25% de branques de serveis
... L'any 2001 ja són més del 40%
... I l'any 2011 gairebé el 60% són sectors terciaris

- Amb una precisió. En aquests anys hi ha hagut una creixent externalització de funcions que es desenvolupaven en els sectors industrials i que explicaria una part de la pèrdua de pes d'aquestes activitats (i una part de l'augment dels serveis).

L'activitat dels serveis a les empreses equival al 7,5% del VAB de l'economia catalana de 2011
... El 1967 ni es contemplava aquest sector en la desagregació sectorial

Canvis en la demanda intermèdia

- Les darreres dècades mostren una tendència a l'alça en el pes dels consums intermedis sobre la producció
- En paral·lel a la creixent globalització, els requeriments d'importacions intermèdies (dependència tecnològica de l'exterior) han augmentat

L'any 2011 es trenca aquesta evolució, tot i que caldrà esperar nous resultats per valorar si és un tret conjuntural o estructural.

Consums intermedis

	1987	2001	2011
Consums intermedis/producció	50,6	54,1	53,5
Importacions intermèdies/producció	17,5	23,1	19,3
de la resta d'Espanya	8,9	10,0	8,9
de l'estranger	8,6	13,1	10,4

Canvis en la demanda final

- Pèrdua de pes del consum privat i major presència de l'activitat desenvolupada pel sector públic (precaucions metodològiques entre 1987 i 2001)
- La crisi ha provocat una notable davallada en l'esforç inversor que es tradueix en un fre al intens increment de l'estoc de capital productiu que s'ha enregistrat d'ençà meitat dels seixanta
- Expansió de l'activitat exportadora, explicada únicament per les vendes a l'estranger

Components de la demanda final

	1987	2001	2011
Consum privat/PIB	63,6	56,2	54,9
Consum públic/PIB	10,6	12,3	16,6
FBK/PIB	20,5	24,0	19,6
Exportacions/PIB	56,0	74,1	62,9

Requeriments d'ocupació

- S'observa una clara disminució en els requeriments d'ocupació per unitat de producció. Canvis en la composició sectorial i progrés tècnic explicarien aquest fet.
- La participació de la remuneració d'assalariats en el PIB ha augmentat lleugerament entre 1987 i 2001, per després reduir-se

La pèrdua d'ocupació amb la crisi accentua la tendència en els darrers anys. El procés de devaluació interna ha conduït a un menor pes de la remuneració d'assalariats

Ocupació i salaris

	1987	2001	2011
Ocupats/Producció (per milió d'€)	26,3	11,9	8,7
Remuneració assalariats/VAB (%)	51,0	53,7	53,0

Relacions amb l'exterior

- En aquests anys s'han produït canvis rellevants en les relacions amb l'exterior. El més significatiu, sens dubte, l'entrada a la Comunitat Europea i la integració, posteriorment a la zona euro.

1967 economia relativament tancada amb les seves relacions amb l'estranger i amb un mercat important a la resta d'Espanya

2011 economia creixentment oberta i globalitzada en la que els intercanvis de béns i serveis amb l'estranger superen ja als fluxos amb la resta d'Espanya

Relacions amb l'exterior

Disminució continuada de la participació de les exportacions a la resta d'Espanya

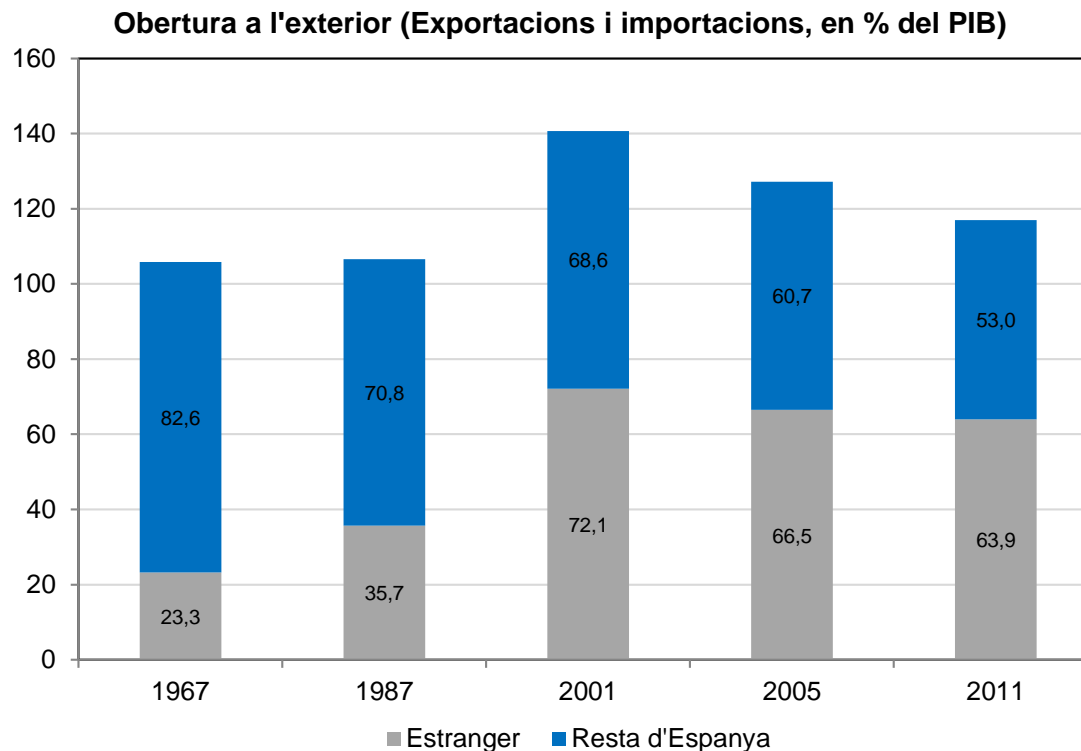
...I creixent orientació a l'estranger.

Exportacions i importacions (% sobre el PIB)

	1987	2001	2011
Exportacions	55,9	74,1	62,9
Resta d'Espanya	42,0	39,5	29,7
Estranger	13,9	34,6	33,2
Importacions	50,6	66,5	54,1
Resta d'Espanya	28,8	29,0	23,3
Estranger	21,8	37,5	30,8

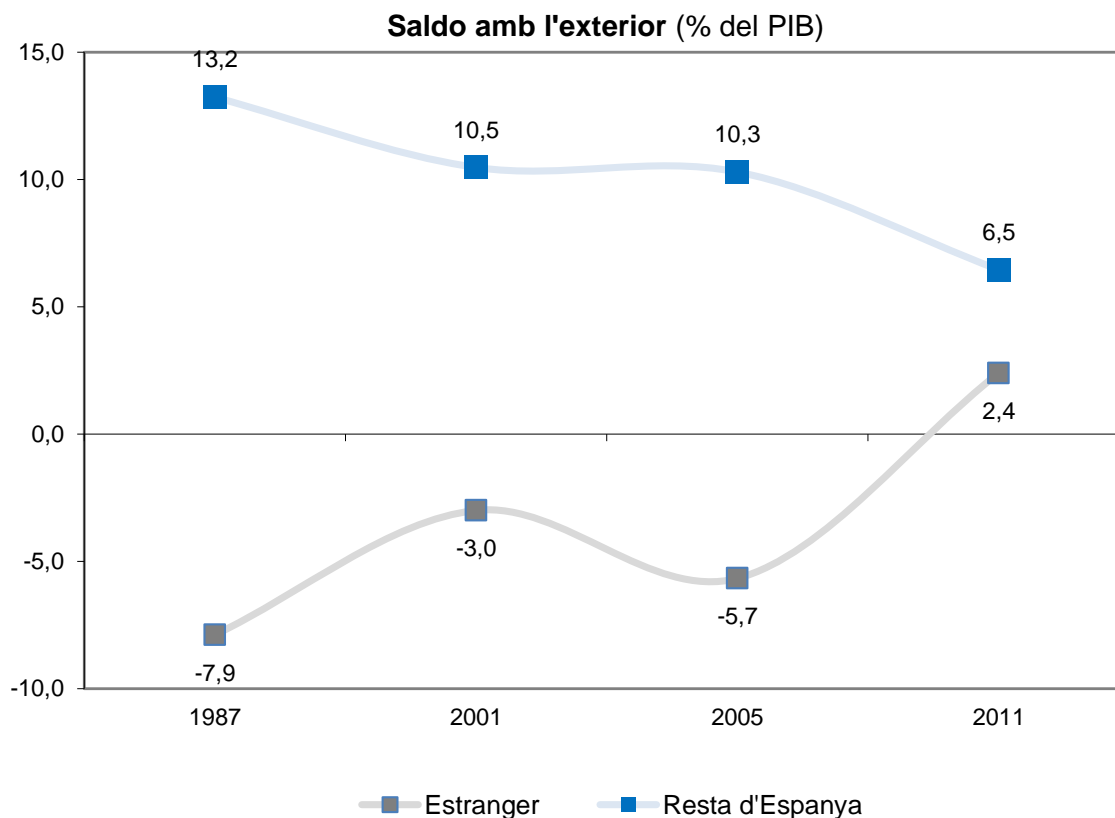
Relacions amb l'exterior

- El resultat és una creació de comerç amb la resta del món. El grau d'obertura (en intercanvi de béns i serveis) amb l'estranger es duplica entre 1987 i 2001.
- Els fluxos amb la resta d'Espanya, contràriament, perden pes, especialment en el cas de les exportacions.

Relacions amb l'exterior

- Aquesta desviació de comerç de la resta d'Espanya a la resta del món ha tingut un important reflex en els saldos amb l'exterior. El superàvit amb la resta d'Espanya s'ha anat reduint de manera progressiva.

En resum,

- Les taules input-output, consolidades ja com una eina estadística clau, permeten comprovar els canvis i transformacions estructurals que s'han enregistrat a l'economia catalana, tant pel que fa a la seva estructura productiva com a les relacions amb l'exterior.
- El creixement i desenvolupament ha anat acompanyat d'un protagonisme creixent de les activitats terciàries a l'economia catalana i d'un canvi substancial en la relació de l'economia catalana amb la resta d'Espanya.
- Així mateix s'han intensificat les relacions intersectorials amb un major protagonisme dels inputs intermedis procedents del exterior i singularment de l'estranger.
- La progressiva pèrdua de d'importància relativa del consum privat en el PIB s'ha vist compensat per l'augment del consum públic i les exportacions.